

INFORMAČNÍ SETKÁNÍ

PODPORA PROSTŘEDNICTVÍM CLLLD V OPZ+

Realizace projektů zacílených na konkrétní jedince v území obce či města (nikoli na anonymní klienty, které teprve po zahájení realizace příjemce vyhledává a oslovuje k účasti v projektu). Projekty mají postihnout specifickou problematiku v širším území celé MAS.

Podporovány jsou aktivity s přímým dopadem na podpořené osoby/ členy komunity, obce či města. Jedná se primárně o přímou práci s cílovými skupinami, sekundárně může být podpořena i dílčí koncepční a metodická činnost anebo vzdělávací a osvětové aktivity směřované k cílovým skupinám a k laické i k odborné veřejnosti.

Nebudou v rámci CLLD podporovány:

- sociální služby v rozsahu základních činností podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- nástroje aktivní politiky zaměstnanosti podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
- sociální podniky ve smyslu připravovaného zákona o sociálním podnikání a ve smyslu podmínek v hlavních výzvách,
- dětské skupiny podle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině za účelem zapojení rodičů do pracovního procesu,
- příměstské tábory realizované za účelem sladování rodinného a pracovního života v režimu aktivit současné 1.2 OPZ.

Cílové skupiny

- děti a dospívající
- rodiny s dětmi
- dospělí se zdravotním či sociálním znevýhodněním
- osoby v postproduktivním věku a senioři
- pečující osoby
- osoby s vysokou mírou chudoby nebo zadlužení
- osoby s nízkou sociální úrovní a s vysokou mírou izolace
- nízkokvalifikované osoby a osoby obtížně (hůře) uplatnitelné na trhu práce
- odborní pracovníci místních NNO, obcí, dobrovolných spolků, zaměstnavatelů a podnikatelů
- participující členové komunity

Typy podporovaných aktivit

- komunitní (sociální) práce včetně vzniku, fungování a rozvoje komunitních center
- podpora sociální práce na území MAS s důrazem na posílení kompetencí obcí

- aktivity podporující rozvoj a posilování prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví a mezigenerační výměny a výpomoci
- podpora sdílené a neformální péče, včetně paliativní a domácí hospicové péče a zajištění její dostupnosti i v malých obcích a v odlehlých venkovských regionech
- zaměstnanostní programy (s výjimkou programů aktivní politiky zaměstnanosti)
- posilování rodinných vazeb
- vzdělávací a edukační aktivity

Komunitní (sociální) práce včetně vzniku, fungování a rozvoje komunitních center

- **kulturní/ multikulturní aktivity** realizované „samosprávně“, tj. sebeorganizované členy komunity (divadelní představení či výstava fotografií místní mládeže na určitá témata, filmové kluby, specifická podpora členů komunity z pohledu kulturní identity, sebevědomí a překonávání traumat různého charakteru apod.)
- **výchovně/ vzdělávací a edukační aktivity** pro cílové skupiny a pro laickou i odbornou veřejnost s cílem posilovat vzdělávání v informační společnosti a přispívat k rozvíjení schopnosti dobře se orientovat v rychle měnícím se světě (komunitní knihovny, doučování, motivační semináře pro mládež zaměřené na budoucí uplatnění na trhu práce, výchova k občanství, podpora zvyšování dovedností pracovat s místní komunitou, přednášky a besedy s odborníky s cílem informovat o možnostech, diskutovat o účinných vylepšeních či místních inovacích, podvečerní kluby, sdílecí kruhy, promítání filmů, točení dokumentů apod.)
- aktivity neformálních skupin veřejnosti a občanských iniciativ vzniklých na základě **zplnomocňujících metod práce** směřujících k řešení místních problémů (rada starších či dospívajících přináší zastupitelstvu náměty na zlepšení kvality života v obci, občansky vedené procesy a projekty, rozvoj zájmových skupin a sítí v sousedstvích přinášející pomoc místním občanům v řešení potřeb a problémů ovlivňujících kvalitu jejich života s dopadem na sociální začleňování a vstup na trh práce, podpora místních lídrů/ autorit z řad členů komunity apod.)
- **environmentální aktivity** a podpora jejich využití (aktivity zaměřené na zvelebování životního prostředí komunity, sběr odpadků, společná kultivace veřejných ploch, komunitní zahrada/ dílna/ doprava atd.)
- **aktivity podporující zapojování cílových skupin do dobrovolnické činnosti** (péče potřebným spoluobčanům na bázi sousedské či generační výpomoci, podpora mezigeneračního setkávání, soužití a spolupráce, dobrovolnické komunitní kluby jako prevence sociálního vyloučení, sousedský jarmark, komunitní kavárna či sdílená kuchyň nebo jídelna, spižirna, lokální potravinová banka včetně zajištění distribuce jídla, pomůcek, potřeb pro domácnost nebo ošacení, bazar, sociální šatník a pomoc v nouzi, pořádání veřejných sbírek za účelem podpory těch nejpotřebnějších v obci atd.)

Podpora sociální práce na území MAS s důrazem na posílení kompetencí obcí

v přístupu k sociálně slabším a znevýhodněným občanům a zvýšení míry zapojení a aktivní participace obcí na řešení jejich situace

- zavedení či posílení **sociální práce na obcích** tam, kde to situace vyžaduje, podpora spolupráce v oblasti sociální práce na území DSO či MAS, např. sdílený sociální pracovník pro více obcí, mobilní týmy zajišťující výpomoc starším a osamělým občanům apod.

- aktivity zaměřené na podporu **sociálního/ dostupného/ podporovaného/ prostupného bydlení nebo krizového bydlení** (ve smyslu komplexní individuálně cílené podpory pro osoby žijící v takovém typu bydlení)
- zvýšení míry **vzájemné spolupráce a účinné komunikace** obcí a jejich zastupitelstev s dalšími aktéry/ organizacemi/ službami v území (může se jednat o různé formy spolupráce a komunikace – založení nových pracovních skupin, platforem, případové konference, fokusní skupiny, či zapojení se do již existující platformy)
- podpora **lokální koncepční, strategické či metodické činnosti** obcí v oblasti sociálního začleňování ve spolupráci s dalšími subjekty, např. při **aktivním zjišťování potřeb** v obci (průzkumy a šetření lokálního charakteru) nebo při zavádění **koordinovaného přístupu k řešení dané problematiky v území** (koordinace a síťování), např. tvorba obecních plánů prevence rizikových sociálních jevů a krizových plánů obce pro oblast sociálního začleňování

Aktivity podporující rozvoj a posilování prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví a mezigenerační výměny a výpomoci

- **komunitní projekty propojující lidi s obdobnými problémy**, např. rodiče s dětmi s hendikepem či rodiče samoživitelé, svépomocné a podpůrné skupiny rodičů, sdružení pečujících, kluby seniorů, skupinové kluby s přesahem do rozvoje kompetencí, osvojování si nových návyků a zvyklostí, rozšiřování si obzorů v různých disciplínách (projekt může zahrnovat např. vzdělávání, konzultace, facilitace, výjezdové pobyty apod.)
- **sdílení péče formou tzv. homesharingu**, který podporuje integraci lidí se specifickými potřebami do většinové společnosti a zdravou separaci dětí a pečujícím dává příležitost proniknout do jejich světa a učit se vidět ho jinýma očima (projekt může zahrnovat nezbytné vzdělávání a proškolení hostitelských rodin dle individuálních potřeb podporované cílové skupiny, příspěvky hostitelským rodinám na drobné výdaje spojené s homesharingem, pojistné hostitelské rodiny apod.)
- **mezigenerační projekty**, např. hlídání a vyzvedávání dětí aktivními seniory nebo staršími vrstevníky dětí, navštěvování seniorů, osamělých občanů a lidí žijících v izolaci místními dobrovolníky s cílem posilování dobrých vztahů a rozšiřování pocitu sounáležitosti, programy podporující mezigenerační dialog a soužití (projekty mohou být postavené na práci koordinátora, který zajišťuje podporu pro rozvoj těchto aktivit, způsobilým výdajem může být i pojištění dobrovolníků a drobné výdaje spojené např. s dopravou apod.)

Podpora sdílené a neformální péče, včetně paliativní a domácí hospicové péče a zajištění její dostupnosti i v malých obcích a v odlehlých venkovských regionech

- doprovázení, edukace, poradenství, terapie, asistence a spirituální podpora pro rodinné příslušníky a další blízké a pečující osoby s cílem pomoci jim porozumět situaci, stabilizovat sociální zázemí a hledat dobrý smysluplný cíl intervencí, který je v souladu s jejich hodnotovými představami
- zapůjčování kompenzačních a asistivních pomůcek usnadňujících péči v domácím prostředí

- podpora odborných pracovníků poskytovatelů těchto služeb (supervize, vzdělávání, duševní hygiena a prevence vyhoření atd.)

Zaměstnanostní programy (s výjimkou programů aktivní politiky zaměstnanosti) s cílem přispět ke snížení lokální nezaměstnanosti. Podporovány budou zejména tyto cílové skupiny: osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce, osoby s nízkou úrovní kvalifikace, osoby se zdravotním postižením, osoby pečující o jiné závislé osoby, osoby pečující o malé děti a vracející se na trh práce z mateřské/rodičovské dovolené, samoživitelé, osoby s jinými znevýhodněními na trhu práce (osoby v hmotné nouzi, s dluhy a exekucemi, ze sociálně vyloučených či odlehklých lokalit, osoby s duševním onemocněním, se záznamem v rejstříku trestů, osoby opouštějící zařízení výkonu trestu odnětí svobody a ústavní zařízení apod.), studenti a žáci posledních ročníků, absolventi, u kterých jsou identifikovány problémy s přechodem do zaměstnání, osoby mladší 30 let, opouštějící předčasně studium a mladí lidé do 30 let bez praxe, osoby ve věku 50+, zaměstnanci aktuálně ohrožení ztrátou zaměstnání apod. Cílem je také umožnit uplatnění kreativních jedinců ve prospěch komunity (např. koordinátoři pro oblast zaměstnanosti v rámci jednotlivých MAS); snaha o úzké propojení s PRV (článek 20 - základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech). Projekty musí být primárně zaměřeny na podporu zapojení osob z cílových skupin na trh práce, doplňkově mohou být zaměřeny také na koordinaci a síťování služeb zaměstnanosti (propojování veřejných služeb zaměstnanosti se zaměstnavateli, NNO, obcemi a školami), osvětu zaměstnavatelů a vzdělávání členů realizačního týmu, a to zejména v práci s osobami z cílových skupin.

- komunitní projekty postavené na **sdílení pracovníků, prostor, vybavení, pomůcek** (sdílené dílny, zahrady, zpracovny ovoce, zeleniny, medu, moštárny, zajištění údržby veřejných prostranství apod.), např. projekty realizované MAS, DSO či družstvy (*tato aktivita je totožná s aktivitou zahrnutou v části 1.1 komunitní (sociální) práce*)
- **flexibilní formy zaměstnávání** v lokálním kontextu (zkrácené úvazky, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku z domova – vhodné zejména pro rodiče s malými dětmi)
- **pracovní mentoring, mezigenerační tandemy na pracovištích** (mladí se učí od pracovníků v předdůchodovém věku, nezkušení od zkušených)
- lokální aktivizační **tréninková pracovní místa, stáže** u zaměstnavatelů (otázka atraktivity pracovního místa a jeho společenské užitečnosti a hodnoty – cílem by mělo být oslovit a přilákat mladé lidi, aby mohli zažít pocit uspokojení, naplnění a hrdosti na to, co dělají a jak se žíví), např. motivační a tranzitní pracovní programy pro absolventy a mladé nekvalifikované neaktivní osoby bez praxe, včetně exkurzí a rekvalifikací, s cílem dokončení alespoň základního či středního vzdělání, zamezení předčasných odchodů ze studia, návratu do vzdělávání, získání pracovních zkušeností a zvýšení jejich šance na následné uplatnění na trhu práce
- **prostupné zaměstnávání** s důrazem na podporu osob dlouhodobě nezaměstnaných v obci, na území svazku obcí či MAS (s vazbou na řešení dalších rodinných a komunitních problémů) a s důrazem na zapojení veřejně/komunitně prospěšných zaměstnavatelů (obce, NNO, MAS, DSO) – zácvk/ trénink pracovních dovedností a návyků pod dohledem mentora a psychosociálního pracovníka a následně zapojení soukromé sféry (udržitelná pracovní místa na volném/otevřeném trhu práce) – podpůrné aktivity zajistí MAS nebo NNO, které umí pracovat s osobami z cílových skupin, nutná spolupráce s aktéry v území (tj. komplexnější projekty se

zapojením řady subjektů, sítí soukromých zaměstnavatelů, NNO, veřejně prospěšní zaměstnavatelé, poskytovatelé rekvalifikací, nezbytné služby – dluhové poradenství včetně oddlužení, motivující mzdové ohodnocení, sociální bydlení, psychosociální podpora apod.) Primárním cílem nemělo být jen samotné zaměstnání, ale celkový rozvoj a zlepšení situace těchto osob.

- **komunitně prospěšné zaměstnávání** s důrazem na podporu místních veřejně prospěšných zaměstnavatelů, kteří primárně uspokojují místní poptávku, nabízejí lokální výrobky a služby a zaměstnávají znevýhodněné cílové skupiny zejména na malých obcích (s cílem např. zachování místního obchodu, zajištění provozu pojízdné prodejny apod.); *aktivita bude provázána s Programem rozvoje venkova, čl. 20 (investice)*. Nedílnou součástí projektu je komplexní individuální práce s osobami z cílových skupin (dluhové poradenství a motivující mzdové ohodnocení, rekvalifikace, mentoring, psychosociální podpora). Nelze podpořit projekt, kde nebude tato aktivita zastoupena (nemyslí se běžné zaučení na pracovišti). Komunitně prospěšné zaměstnávání může být chápáno jako tréninkové pracovní místo, které umožní účastníkovi získat pracovní zkušenosti a v závěrečné fázi mu bude poskytnuta podpora při získávání návazného pracovního uplatnění, stejně tak je však možné další uplatnění u komunitně prospěšného zaměstnavatele, pokud se zaměstnanec se znevýhodněním osvědčí a pokud zaměstnavatel pro toto další uplatnění nalezne finanční prostředky.
- **podnikatelské inkubátory** a podpora **podnikání na zkoušku** (např. podnikatelsko – zaměstnanecká družstva – realizace vlastního podnikatelského záměru s případným finančním příspěvkem družstva); z projektu mohou být hrazeny prostory, drobné vybavení, vzdělávání, poradenství vč. vytvoření podnikatelského plánu, rekvalifikace, diagnostika, zaměstnání pod hlavičkou příjemce (mzdové příspěvky – zaměstnanecká družstva), koordinátor zaměstnanosti, stáže, účast na veletrzích, hlídání dětí
- doplňkově koordinační aktivity a síťování v oblasti zaměstnanosti a osvěta zaměstnavatelů a vzdělávání členů realizačního týmu, a to zejména v práci s osobami z cílových skupin (včetně supervize)

Posilování rodinných vazeb s cílem podpořit soudržnost a funkčnost rodiny jako uskupení, které zásadním způsobem ovlivňuje životní cestu každého jednotlivce, utváří jeho osobnost a celkově předurčuje stupeň jeho bio-psycho-sociálního zdraví a pohody po celý život

- podpora sociálně či zdravotně znevýhodněných osob v rodinách včetně podpory dalších pečujících členů rodiny při naplňování jejich specifických potřeb (*viz také podpora sdílené a neformální péče, včetně paliativní a domácí hospicové péče v části 1.4*)
- vrstevnická výpomoc a peer programy (uznatelným nákladem je např. i pojištění dobrovolníků a drobné výdaje spojené s dopravou apod.)
- komunitní venkovské tábory, dětské kluby a jiné možnosti péče o děti s cílem podpořit a rozvíjet přirozené vazby v komunitě („sami sobě“) a s cílem zajistit podporu ve sladění péče o děti s prací a výkonem své profese
- motivační a tranzitní programy (vč. exkurzí) pro žáky a studenty posledních ročníků základních a středních škol a mladé nekvalifikované neaktivní osoby (NEEDS) s cílem dokončení alespoň základního či středního vzdělání, případně návrat do vzdělávání a zvýšit jejich šance na uplatnění na trhu práce formou zaměstnání či

zahájení podnikání včetně následné podpory (*viz také část 1.5 Zaměstnanostní programy*)

- podpora ve sladování péče o děti nebo stárnoucí rodiče s prací a s výkonem své profese
- podpora v aktivním zapojování se seniorů do života v místní komunitě
- programy podporující mezigenerační dialog a soužití (*viz také část 1.3 Aktivity podporující rozvoj a posilování prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví a mezigenerační výměny a výpomoci*)